ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1960

Vyhlásené: 12.07.1960 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

107

ZÁKON

z 12. júla 1960

o rokovacom a pracovnom poriadku Národného zhromaždenia

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Časť I
Úvodné ustanovenia

§ 1

Národné zhromaždenie je najvyšším orgánom štátnej moci a jediným celoštátnym zákonodarným sborom v Československej socialistickej republike. Rokuje a uznáša sa o základných otázkach vnútornej a zahraničnej politiky štátu, pričom všetkou svojou činnosťou i prácou svojich orgánov a poslancov Národného zhromaždenia aktívne pôsobí, aby sa plnili úlohy socialistického štátu (článok 39 ods. 1 a čl. 40 ústavy).

§ 2

(1) Rokovací a pracovný poriadok Národného zhromaždenia upravuje zásady jeho práce. Podrobnejšie sa v ňom upravujú práva a povinnosti poslancov i orgánov Národného zhromaždenia a styky Národného zhromaždenia navonok, najmä s vládou a ústrednými orgánmi.

(2) Svoje vnútorné pomery a ďalšie pravidlá rokovania Národné zhromaždenie upravuje v rámci tohto rokovacieho a pracovného poriadku vlastným uznesením.

Časť II

§ 3
Zasadanie Národného zhromaždenia

(1) Zasadanie Národného zhromaždenia zvoláva prezident republiky najmenej dvakrát do roka. Zasadanie sa musí zvolať, ak o to žiada aspoň tretina poslancov.

(2) Prezident republiky vyhlasuje zasadanie za skončené.

Časť III
Ustavujúca schôdzka Národného zhromaždenia

§ 4

Predsedníctvo Národného zhromaždenia zvoláva novozvolené Národné zhromaždenie na ustavujúcu schôdzku najneskoršie do 4 týždňov odo dňa volieb.

§ 5

(1) Než bude zvolené nové Predsedníctvo Národného zhromaždenia, vedie ustavujúcu schôdzku predseda alebo člen doterajšieho Predsedníctva Národného zhromaždenia.

(2) Predsedajúci prijme sľub poslancov a dá vykonať voľbu predsedníctva.

§ 6

Len čo sa zvolí nové predsedníctvo, ujme sa novozvolený predseda vedenia schôdzky a dá vykonať voľbu overovateľov a voľbu Mandátového výboru.

§ 7

Predseda predošlého Národného zhromaždenia alebo niektorý z členov jeho predsedníctva podá potom správu o činnosti predsedníctva za čas od skončenia posledného zasadania Národného zhromaždenia.

Schôdzky Národného zhromaždenia

§ 8

1. Národné zhromaždenie na svojich schôdzkach najmä:

1. volí prezidenta republiky;
2. prerokúva návrhy zákonov, ktoré vychádzajú od poslancov Národného zhromaždenia, jeho výborov, jeho predsedníctva, prezidenta republiky, vlády a Slovenskej národnej rady;
3. prerokúva dlhodobé plány rozvoja národného hospodárstva republiky a správy vlády o plnení ročných plánov;
4. prerokúva správy vlády o činnosti národných výborov, správy o sledovaní a kontrole vykonávania ústavy a iných zákonov;
5. prerokúva štátny rozpočet a štátny záverečný účet;
6. prerokúva politické medzinárodné zmluvy, hospodárske zmluvy všeobecnej povahy a zmluvy, na vykonanie ktorých je potrebný zákon;
7. prerokúva programové vyhlásenie, ktoré vláda predkladá Národnému zhromaždeniu po svojom vymenovaní;
8. prerokúva správy a podnety prezidenta republiky;
9. prerokúva návrhy, vyhlásenia a správy vlády;
10. prerokúva návrhy, podnety a správy predsedníctva, predsedu a výborov Národného zhromaždenia;
11. prerokúva návrhy, podnety a dotazy poslancov;
12. rokuje o správach Najvyššieho súdu a generálneho prokurátora o stave socialistickej zákonnosti;
13. bdie nad zachovávaním ústavy. Môže zrušiť zákon Slovenskej národnej rady, nariadenie alebo uznesenie vlády a všeobecne záväzné nariadenia krajských národných výborov, ak odporujú ústave alebo inému zákonu (čl. 41 odsek 2 ústavy);
14. volí a odvoláva orgány Národného zhromaždenia;
15. volí Najvyšší súd a môže odvolať jeho členov.

§ 9

Národné zhromaždenie určuje na návrh svojho predsedníctva program rokovania a spôsob prerokúvania jednotlivých bodov programu.

§ 10

(1) Rečníci sa hlásia o slovo u predsedajúceho, pokiaľ nie je uznesený koniec rozpravy alebo pokiaľ neudelí záverečné slovo zpravodajcovi.

(2) Rečníkom sa udeľuje slovo spravidla v poradí ich prihlášok.

(3) Každý rečník má právo hovoriť vo svojej materinskej reči.

§ 11

Poslanca, ktorý sa odchyľuje od prerokúvanej veci alebo porušuje pravidlá alebo vážnosť rokovania Národného zhromaždenia, volá predsedajúci k poriadku.

§ 12

(1) Národné zhromaždenie je schopné sa uznášať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na platnosť uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov.

(2) Na prijatie alebo zmenu ústavy, na uznesenie o vypovedaní vojny, na zmenu štátnych hraníc, ako i na zvolenie prezidenta republiky je potrebný súhlas troch pätín všetkých poslancov.

§ 13

Hlasuje sa zdvihnutím ruky. Predseda dá spočítať hlasy, ak sú pochybnosti o výsledku hlasovania.

§ 14

(1) Poslanci môžu navrhnúť zmenu spôsobu a poradie hlasovania.

(2) O týchto návrhoch Národné zhromaždenie rozhodne prostým hlasovaním bez rozpravy.

(3) Ak sa takto nerozhodlo o poradí hlasovania, určí ho predseda.

§ 15

Po určení spôsobu a poradia hlasovania hlasuje sa o vlastnom predmete rokovania, pričom sa najprv hlasuje o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch.

§ 16

(1) Schôdzky Národného zhromaždenia sú zásadne verejné.

(2) Národné zhromaždenie sa môže prostým hlasovaním bez rozpravy uzniesť, že schôdzka je neverejná.

§ 17

Zákony vyhlasuje Predsedníctvo Národného zhromaždenia do 14 dní po ich schválení touto vetou: „Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone.“

§ 18

Uznesenie Národného zhromaždenia podpisujú predseda a overovateľ.

§ 19

(1) O každej schôdzke Národného zhromaždenia sa vyhotovuje zápisnica, v ktorej je potrebné uviesť najmä, kto schôdzku viedol, koľko bolo prítomných poslancov, aké boli podané návrhy, ktorí rečníci sa zúčastnili rozpravy a aký bol výsledok hlasovania. Zápisnicu overuje predseda a overovateľ.

(2) O každej schôdzke sa vyhotovuje aj doslovná zápisnica.

Časť IV
Predsedníctvo Národného zhromaždenia

§ 20

(1) Národné zhromaždenie volí zo svojho stredu predsedníctvo o 30 členoch. Predsedníctvo sa skladá z predsedu Národného zhromaždenia, z podpredsedov, predsedov stálych výborov a z ďalších členov predsedníctva.

(2) Predsedníctvo sa volí na dobu celého volebného obdobia Národného zhromaždenia. Zotrváva vo svojej funkcii i po uplynutí volebného obdobia, dokiaľ si novozvolené Národné zhromaždenie nezvolí svoje predsedníctvo.

(3) Predsedníctvo Národného zhromaždenia je za svoju činnosť zodpovedné Národnému zhromaždeniu, ktoré ho i jeho jednotlivých členov môže kedykoľvek odvolať.

(4) Predsedníctvo Národného zhromaždenia sa uznáša nadpolovičnou väčšinou všetkých svojich členov.

§ 21

Predsedníctvo Národného zhromaždenia sa schádza na svoje schôdzky podľa potreby, najmenej raz za mesiac, aby účinne plánovalo a riadilo prácu Národného zhromaždenia a jeho orgánov.

Pritom musí dbať, aby práca Národného zhromaždenia, najmä jeho výborov, bola koordinovaná a plne sa rozvíjala tak, aby umožňovala využiť iniciatívu poslancov v duchu ústavy, aby viedla k prehlbovaniu a upevňovaniu našej socialistickej demokracie, aby sa celá činnosť Národného zhromaždenia a jeho orgánov stala zárukou dodržiavania našej socialistickej zákonnosti a pôsobila na aktívne plnenie úloh socialistického štátu. Poslancom Národného zhromaždenia poskytuje všestranné informácie, najmä o dôležitých uzneseniach strany a vlády a o prácach Národného zhromaždenia a jeho výborov, aby umožnilo ich úspešnú prácu v Národnom zhromaždení, v obvodoch a krajoch.

§ 22

Predsedníctvo Národného zhromaždenia najmä:

1. vykonáva pôsobnosť podľa článku 60 ústavy;
2. uznáša sa na pracovnom pláne orgánov Národného zhromaždenia zostavenom najmä na základe návrhov výborov a rady poslancov a usmerňuje a riadi tak činnosť Národného zhromaždenia a jeho orgánov;
3. prerokúva a riadi medzinárodné styky Národného zhromaždenia;
4. skúma účelnosť návrhov zákonov podaných poslancami, výbormi Národného zhromaždenia a Slovenskou národnou radou. Ak návrh zamietne, navrhovatelia môžu žiadať, aby návrh sa dal na program rokovania najbližšej schôdzky Národného zhromaždenia, ktorá o takejto žiadosti rozhodne prostým hlasovaním bez rozpravy;
5. prikazuje návrhy zákonov príslušným výborom;
6. podáva záväzný výklad rokovacieho a pracovného poriadku;
7. určuje, kedy sa Národné zhromaždenie zíde na schôdzku a navrhuje mu program schôdzky;
8. určuje, v akom poradí podpredsedovia zastupujú predsedu;
9. uznáša sa na návrhu rozpočtu Národného zhromaždenia;
10. volí svojich overovateľov;
11. pomáha výmenou skúseností a poskytovaním potrebných informácií v rozvíjaní činnosti krajských združení poslancov Národného zhromaždenia i práce poslancov Národného zhromaždenia v obvodoch, najmä z hľadiska ich prípravy pre činnosť v Národnom zhromaždení a jeho orgánoch;
12. uznáša sa o organizácii Kancelárie Národného zhromaždenia, ako aj o jej pracovnom poriadku;
13. prerokúva podnety, návrhy, sťažnosti a pod. a pokiaľ ich neprerokuje samo, rozhodne o spôsobe ich vybavenia;
14. deleguje na schôdzky výborov k jednotlivým otázkam poslancov, ktorí nie sú členmi výboru;
15. rozhoduje o žiadostiach poslancov o dovolenky.

§ 23
Predseda Národného zhromaždenia

Predseda Národného zhromaždenia najmä:

1. vedie schôdzky Národného zhromaždenia, schôdzky Predsedníctva Národného zhromaždenia a rady poslancov;
2. zastupuje Národné zhromaždenie navonok;
3. podpisuje zákony a opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia;
4. podáva Národnému zhromaždeniu zprávy o činnosti predsedníctva podľa čl. 60 ods. 2 ústavy.

§ 24
Overovatelia

Overovatelia overujú správnosť a úplnosť uznesení Národného zhromaždenia a zápisníc o schôdzkach Národného zhromaždenia a jeho orgánov a pomáhajú pri zisťovaní výsledkov hlasovania.

Výbory

§ 25

(1) Národné zhromaždenie zriaďuje pre hlavné úseky štátnej a poločenskej činnosti ako svoje pracovné a iniciatívne orgány stále výbory.

(2) Národné zhromaždenie zriaďuje stále výbory: mandátový, ústavnoprávny, pre plán a rozpočet, priemyselný, pôdohospodársky, zahraničný, kultúrny, zdravotnícky a podľa potreby ďalšie stále výbory.

(3) Na prerokovanie určitých otázok Národné zhromaždenie môže zriadiť dočasné výbory.

(4) Jednotlivé výbory sa môžu zísť na spoločné schôdzky, aby mohli všestranne prerokúvať niektoré spoločné otázky.

§ 26

Národné zhromaždenie volí predsedov a ostatných členov výborov zo svojich členov.

§ 27

(1) Predseda výboru riadi prácu výboru a informuje o nej Predsedníctvo Národného zhromaždenia.

(2) Výbor si na svojej ustavujúcej schôdzke zvolí podpredsedu, ktorý zastupuje predsedu vo výbore v čase jeho neprítomnosti, a svojho overovateľa.

§ 28

Výbory Národného zhromaždenia sledujú a prerokúvajú plnenie úloh hospodárskej a kultúrnej výstavby a dávajú podnety k činnosti štátnych orgánov. Robia tak najmä v úzkej spolupráci s členmi vlády.

Výbory Národného zhromaždenia prerokúvajú návrhy zákonov a zákonných opatrení Predsedníctva Národného zhromaždenia a sledujú a kontrolujú ich vykonávanie. Prerokúvajú všetky závažné otázky na úsekoch štátnej správy, pre ktoré boli zriadené, a so svojimi závermi sa obracajú na kompetentné štátne orgány. Pri prerokúvaní týchto otázok členovia výborov uplatňujú pripomienky a podávajú návrhy občanov i svoje vlastné, získané v styku s pracujúcimi.

Poslanci, ktorí nie sú členmi výboru, môžu byť prítomní na rokovaní výboru. Majú poradný hlas.

§ 29

(1) Výbory Národného zhromaždenia opierajú sa vo svojej činnosti o spoluprácu s pracujúcimi a s ich organizáciami.

(2) Na prerokúvanie závažných otázok výbory priberajú ku svojej práci okrem zástupcov štátnych orgánov vedcov, zlepšovateľov, technikov a iných popredných pracovníkov hospodárskeho a kultúrneho života.

§ 30

Výbory Národného zhromaždenia môžu pre riadne a podrobné posúdenie prerokúvaných otázok vykonávať prieskumy na mieste samom.

§ 31

Výbory Národného zhromaždenia môžu predkladať iniciatívne návrhy zákonov. Ku každému návrhu zákona prikladajú rozpočet o finančnom dosahu osnovy a návrh na úhradu potrebného nákladu. Takýto rozpočet a návrh musia ku svojmu iniciatívnemu návrhu zákona prikladať aj poslanci.

§ 32

Výbory Národného zhromaždenia majú právo pozývať na svoje schôdzky členov vlády i predstaviteľov iných štátnych orgánov a vyžadovať od nich informácie a zprávy.

§ 33

Výbory sa svojimi uzneseniami obracajú na kompetentné štátne orgány, ktoré sa k týmto uzneseniam vyjadrujú najneskoršie do 30 dní.

§ 34

Výbory vyvíjajú činnosť i v čase, keď Národné zhromaždenie nezasadá.

§ 35

Výbor je schopný sa uznášať, ak je prítomná nadpolovičnáväčšina jeho členov. Na platnosť uznesenia je potrebná nadpolovičná väčšina prítomných členov.

§ 36

Výbor môže svoje rokovanie vyhlásiť za neverejné alebo za tajné.

§ 37

Na prerokovanie návrhu zákona, zákonného opatrenia alebo iného predmetu rokovania, ustanoví predseda výboru alebo, ak budú vznesené námietky, výbor svojim uznesením zpravodajcu.

§ 38

Návrhy zákonov a zákonných opatrení sa vytlačia a rozošlú všetkým poslancom Národného zhromaždenia.

§ 39

Pri prerokúvaní návrhu zákona alebo zákonného opatrenia vykoná výbor o návrhu rozpravu.

§ 40

(1) Po prerokovaní návrhu zákona alebo zákonného opatrenia určí výbor zpravodajcu, ktorý podá Národnému zhromaždeniu, prípadne jeho predsedníctvu ústnu zpravodajskú zprávu.

(2) O návrhoch zákonov výbor predkladá Národnému zhromaždeniu okrem toho aj písomnú zprávu, pokiaľ v návrhu zákona vykonal nejaké zmeny.

§ 41

(1) Ak ten istý návrh zákona alebo zákonného opatrenia je prikázaný na prerokovanie viacerým výborom, výbory môžu taký návrh prerokovať na spoločnej schôdzke.

(2) Výbory sa môžu dohodnúť na spoločnom zpravodajcovi pre Národné zhromaždenie alebo jeho predsedníctvo, a to i v tom prípade, ak výbory neprerokúvajú návrh na spoločnej schôdzke.

§ 42

Výbory, ktoré prerokovali návrh zákona, zaoberajú sa po uplynutí primeranej doby od vyhlásenia zákona kontrolou jeho pôsobenia.

Časť V
Spolupráca s vládou

§ 43

Vláda a jej členovia sú za výkon svojej funkcie zodpovední Národnému zhromaždeniu.

§ 44

(1) Členovia vlády sa môžu zúčastňovať všetkých schôdzok Národného zhromaždenia alebo jeho orgánov. Udelí sa im slovo, kedykoľvek o to požiadajú, a to i k vyhláseniam, ktoré nesúvisia s programom schôdzky.

(2) Na schôdzkach výborov Národného zhromaždenia členovia vlády sa môžu dať zastupovať svojimi námestníkmi.

§ 45

Člen vlády je povinný dostaviť sa na schôdzku Národného zhromaždenia, jeho predsedníctva alebo jeho výborov, ak ho o to Národné zhromaždenie, jeho predsedníctvo alebo výbor požiada.

§ 46

Členovia vlády alebo ich námestníci môžu na schôdzky orgánov Národného zhromaždenia, ktorých sa zúčastnia, vziať so sebou odborníkov svojho úradu.

§ 47

Kompetentný minister umožní určeným členom výborov Národného zhromaždenia zúčastniť sa v najširšej miere prípravných prác o návrhoch zákonov a na ďalších otázkach súvisiacich s činnosťou Národného zhromaždenia.

§ 48

Predseda vlády i ostatní členovia vlády sú povinní odpovedať na dotazy poslancov do 30 dní.

Časť VI
Rada poslancov a krajské združenia poslancov Národného zhromaždenia

§ 49

Rada poslancov poskytuje organizačnú pomoc Predsedníctvu Národného zhromaždenia. Je pomocným orgánom Predsedníctva Národného zhromaždenia a pracuje len v čase zasadania Národného zhromaždenia. Skladá sa z predsedu a určených členov Predsedníctva Národného zhromaždenia a zo zástupcov krajských združení poslancov.

Predseda Národného zhromaždenia zvoláva radu poslancov podľa potreby na zabezpečenie závažných organizačných opatrení.

§ 50

(1) Poslanci Národného zhromaždenia zvolení vo volebných obvodoch na území toho istého kraja alebo hlavného mesta Prahy združujú sa do krajských združení poslancov Národného zhromaždenia.

(2) Na Slovensku členmi krajských združení poslancov okrem poslancov Národného zhromaždenia sú tiež poslanci Slovenskej národnej rady.

(3) Krajské združenie poslancov Národného zhromaždenia volí zo svojho stredu svojho predsedu.

(4) Na schôdzkach krajského združenia poslancov Národného zhromaždenia sú prerokúvané úlohy súvisiace s prácou Národného zhromaždenia a jeho orgánov (na Slovensku aj s prácou Slovenskej národnej rady a jej orgánov) a s činnosťou členov krajského združenia poslancov v obvodoch. Uznesenia, podnety a pripomienky zo schôdzok krajských združení poslancov Národného zhromaždenia sa postupujú Národnému zhromaždeniu (na Slovensku aj Slovenskej národnej rade).

(5) Krajské združenia poslancov Národného zhromaždenia pomáhajú pri príprave svojich členov na ich činnosť vo volebných obvodoch a v orgánoch Národného zhromaždenia (na Slovensku aj v orgánoch Slovenskej národnej rady).

Časť VII
Poslanci Národného zhromaždenia

§ 51

(1) Poslanci napomáhajú zjednocovať tvorivé sily pracujúcich v úsilí o plný rozvoj socialistickej spoločnosti a za tým účelom udržujú s nimi najužšie spojenie. Sú povinní pravidelne skladať svojim voličom účty zo svojej činnosti a podávať im zprávy o činnosti Národného zhromaždenia. Poslanci sú najmä povinní vysvetľovať voličom význam zákonov schválených Národným zhromaždením a pomáhať tak, aby štátne a hospodárske orgány a občania zákony zachovávali. Poslanci si overujú v dennom živote, ako sú zákony vykonávané a ako sa osvedčujú.

(2) Poslanci sú povinní pri svojej práci prihliadať na návrhy, sťažnosti a priania občanov a uplatňovať v Národnom zhromaždení skúsenosti získané v styku s občanmi. Úzko spolupracujú s národnými výbormi a v súčinnosti s nimi a s organizáciami pracujúceho ľudu pomáhajú vykonávať zákony a uznesenia strany a vlády, najmä tým, že získavajú občanov svojich volebných obvodov pre plnenie úloh socialistickej výstavby a rozvíjajú tvorivé sily pracujúcich.

§ 52

(1) Poslanci majú právo predkladať Národnému zhromaždeniu návrhy zákonov a iné návrhy vyplývajúce z ich činnosti ako zástupcov ľudu.

(2) Poslanci sú oprávnení vznášať dotazy na vládu a jej jednotlivých členov. To isté právo im prislúcha voči Predsedníctvu Národného zhromaždenia. Dotazy môžu byť písomné alebo ústne.

(3) Poslanci majú právo požadovať od štátnych orgánov vysvetlenia potrebné pre plnenie svojich úloh.

(4) Poslanci národných výborov a všetci občania a organizácie pracujúcich podporujú poslancov Národného zhromaždenia v ich činnosti a pomáhajú im pri plnení ich úloh.

§ 53

(1) Poslanci sú povinní zúčastňovať sa všetkých rokovaní a prác Národného zhromaždenia, najmä zúčastňovať sa schôdzok Národného zhromaždenia a jeho výborov, do ktorých boli zvolení.

(2) Ak sa poslanec nemôže zúčastniť rokovania Národného zhromaždenia alebo jeho orgánov, musí sa ospravedlniť.

(3) Poslanec môže z vážnych príčin požiadať o dovolenku.

Časť VIII
Kancelária Národného zhromaždenia

§ 54

Kancelária Národného zhromaždenia je pomocným orgánom Národného zhromaždenia a jeho orgánov. Je bezprostredne podriadená Predsedníctvu Národného zhromaždenia.

§ 55

Úlohou Kancelárie Národného zhromaždenia je poskytovať všestrannú odbornú, organizačnú a technickú pomoc orgánom Národného zhromaždenia a poslancom Národného zhromaždenia.

§ 56

Na čele Kancelárie Národného zhromaždenia je jej vedúci.

§ 57

Podrobnosti upraví organizačný a pracovný poriadok Kancelárie Národného zhromaždenia, ktorý vydá Predsedníctvo Národného zhromaždenia.

Časť IX
Záverečné ustanovenia

§ 58

Zákon č. 61/1954 Zb. o spravovacom poriadku Národného zhromaždenia sa zrušuje.

§ 59

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.